

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده بهداشت

موضوع تحقیق:

مقایسه بودجه و هزینه درمان مستقیم تامین اجتماعی استان قزوین

در سال ۱۳۸۹

نگارش: دکتر کامران سلیمانی طادی

استاد راهنما: دکتر سعید آصف زاده

استاد مشاور: دکتر فرزاد پیرویان

پایان نامه برای دریافت گواهی نامه عالی بهداشت عمومی (MPH)

آذر ماه ۱۳۹۱

چکیده

مدیریت را می توان علم و هنر تخصیص بهینه منابع، هماهنگ کردن، رهبری و کنترل فعالیتها برای نیل به اهداف سازمانی تعریف نمود. یکی از شیوه های رایج برنامه ریزی و کنترل از جانب مدیران استفاده از بودجه است. بودجه ابزاری است که از طریق آن فعالیت ها با یک شاخص کمی مورد مقایسه قرار می گیرد.

در حال حاضر بودجه سازمان تامین اجتماعی عمدتاً بصورت سنتی تهیه می گردد. استفاده بهینه از منابع و کاهش مغایرت بودجه و عملکرد از اهم دغدغه های مدیریت کلان سازمان است.

لذا محقق قصد دارد با مقایسه بودجه اختصاص داده شده و هزینه های انجام شده در طی یک سال مالی بتواند وضعیت اقتصادی را در بخش درمان مستقیم بررسی و نقاط ممکن برای کنترل هزینه ها یا افزایش درآمدها را شناسایی نماید.

متغیرهای مورد بررسی بودجه و هزینه عملکرد در سال ۱۳۸۹ و روش پژوهش توصیفی و تحلیل صورتهای مالی و بودجه با مراجعه به اسناد سازمان مورد مطالعه بوده است.

نتایج پژوهش حاکی از مغایرت بودجه و هزینه در برخی فصول بودجه بوده است. بیشترین موارد مغایرت بودجه در سطح استان به نسبت از کل انحراف کل بودجه و عملکرد، هزینه های پرسنلی با ۴۳ درصد سهم بصورت کسری بودجه، سپس هزینه های اداری با ۴۰ درصد سهم بصورت مازاد بودجه، پرداخت های انتقالی با ۱۱ درصد سهم بصورت مازاد بودجه؛ و هزینه های سرمایه ای با ۶ درصد سهم بصورت کسری بودجه بوده است. به هر حال تاثیر مطلوب اصلاح ضوابط بودجه در سال های اخیر سازمان در نقاط دارای مغایرت مثبت مشهود می باشد. نیز عدم تناسب بودجه تخصیصی با حجم فعالیت، و یا رشد عوامل غیرقابل کنترل بیمارستان ها و درمانگاه های مورد مطالعه در نقاط مواجه با کسری بودجه قابل ملاحظه است. در نهایت راهکارهایی برای کاهش مغایرت و افزایش درآمد ارائه شده است.

واژه های کلیدی: بودجه ریزی، بودجه و هزینه درمان، سازمان تامین اجتماعی.